

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraj. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiri-stopne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

P. n. naročnike,

kateri so z naročnino na dolgu, opominjamo, naj takoj pošljejo zaostale zneske.

Opravištevno „Slov. Naroda“.

Volilni shod na Blanci pri Sevnici

17. avgusta.

K volilnemu shodu na Blanco je prišlo nad 100 kmetskih in gospodskih mož iz sevniškega in breškega okraja. Predsedoval je g. Lenček, veliki posestnik na Blanci. Govorili so g. Tanšek iz Brežic, Dr. Vošnjak, kaplan Tompak iz Sevnice, Dr. Srnec iz Brežic in Dr. Zarnik. Sevniški kaplan Tompak je k shodu, kateri je bil javen na g. Lenčkovem vrtu, tedaj vsakemu pristopen, prignal od Graške gore, kjer je on tisti dan žegnanje obhajal, kakih 20 ljudi, cekmojstre, mežnarje, kajzarje in hlapce, ki niti volilne pravice nima, na pol vinjenih, da bi zborovanje motili in škandal delali. Plačal je v ta namen tej drhali vina in piva in najhujšim kričačem celo denarje daval (po 50 soldov). Debata je res bila živahna, a izid popolnem dovoljen za narodno-liberalno stranko.

G. Lenček da naposled na glasovanje kandidature dr. Vošnjaka in kanonika Kosarja. Za Kosarja se nij ena roka nij vzdignila, niti nij eden glas slišal. G. dr. Vošnjakova kandidatura na podlagi narodnega programa je bila z veliko večino sprejeta.

Obširnejši popis tega volilnega shoda, pri katerem so klerikalci vse sile napeli, in uporabili svoje navadno orožje: laži, hujskanje,

surovost in hinavščino, prinesemo v prihodnjem listu.

Francosko

namerava ob tem času stopiti preko novega praga v novo, ali bolje prestaro položje. Ker se je orleanska rodovina s starejšo burbonsko zedinila in Burbonca grofa Chamborda priznala za edinega naslednika na praznem kraljevskem stolu, bliža se čas ponovljenja monarhije na Francoskem. Klečeplazarji vsega reakcionarnega sveta se tega veselijo. Grof Chambord bode, če premaga republikanizem, nazaj posegel v čas, in navezaje na dobo pred veliko francosko revolucijo, ki je narode rešila in svobodo v Evropi obudila, nadaljeval bo vladanje onih francoskih kraljev iz burbonske rodovine, ki so sicer javno molitvarili, ali pri tem ljudstvo grdo drli, samopašno zapravljali državno premoženje z malopridnimi ženskami in sleparji, — kraljev, ki so v zgodovini pustili kot sled za soboj umazano korupcijo in gnoj nezaslišane pohujševanja. Tudi grof Chambord je tercijal, on škili od nekdanj najprej v Rim, in to je nekim dovolj, da bi ga radi posadili na prestol, ki ga varuje zdaj še svobodna boginja republike in narodove samoodločbe.

Sicer res Burbonec še nij zasél prestola „svojih očetov“. Še mu bode prej z vsemi silami pot do prestola zastavila mogočna republikanska manjšina v narodni skupščini, mala peščica Bonapartovcev bode z vsemi svojimi zarotniškimi pripomočki proti njemu delovala; narod po Francoskem se po večjem odločno izjavlja osobito po mestih za republiko; celo Mac-Mahona je malo sram, da bi vlast, katero ima kot načelnik vlade, izdal

Burboncem, za to oporeka vsem prefektom v posebnem okrožnem pismu, da nij v nobeni zvezi z novo „fuzijo“. Ali, zedinjeni legitimisti in Orleanci imajo večino v verzajski narodni skupščini, zato je na Francoskem monarhija hitro mogoča, da celo verjetna.

Kakor vse svobodomiselnost slovensko novinarstvo, češko v prvi vrsti, menimo i mi, da bode ta sprememba na Francoskem imela za svobodo evropsko jako škodljive posledice. Posebno če se pričakovane jezuitov, da bodo Burbonci pomagali narodno zedinjeno Italijo razbijati, da papežu dajo nepotrebno mu posvetno ozemlje nazaj, utegne priti do velikih homatij. Za to, in ker smo prepričani, da bi republika osobito na slovanski iztok človečnosti uplivala in sploh v Evropi že s svojo moralno močjo podirala prusko geslo: „moč gre pred pravico,“ — je naravno, da so vse naše simpatije na strani republikancev. — Ali, če Burbonci ipak do moči pridejo, kar nij neverjetno, nastane vprašanje, kak vpliv bode ta čin imel v veliki evropski politiki, ki tudi nas Slovence in nas Slovanke zadevuje. Če tu abstrahiramo od stališča svobode, — nam nasledki burbonske restavracije tudi nijso škodljivi. Zakaj?

Burboncev se najbolj boje Prusi, kateri svoje poželjivo oko obračajo po naših deželah, da bi jih državno in narodno požrli; še bolj se jih boje naši prusaki, ki imajo nalog Cislejtanijske preprave za prusko invazijo. Zato ne poudarjajo tolikanj nevarnosti, katera evropski svobodi od vpliva te restavracije grozi, nego tem bolj samo to, da so in bodo Burbonci največji sovražniki Nemčije ali Prusije. Na Francoskem so sicer vsi življenjski republikanski, bonapartovski in burbonski, vsi so sovražniki našega sovražnika

Listek.

Meta Holdenis.

(Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez.)

Poslovenil Dav. Hostnik.

Tretji del.

VI.

(29. nadaljevanje.)

Od doline, ki me je domislila na Pousina, do abretske vasi, kjer smo se vstavili, da bi zajutrkovali, imel sem menj zabave, in zagotoviti vas morem, da pot, ki smo jo storili, nema enake. Šla je skozi alejo iz sadnega drevja, najkrasnejšo, najčarnejšo, pokrito s tako volno travo, da sem si želel biti janec, da bi jo jedel; drevje, ki je bilo lepo v vrstah, med kojimi je bila naša pot, segalo je čez cesto, ter se nam upogibalo bogato obloženo nad glavo. Gospoda Mauserre smo došli še le v Abretu; vozil je kakor veter, kajti purani ga nijso motili.

Pa je tudi vodil breaka slabočud človek, ki bi bil valjda rad še tri iskre konje, da bi še bolj hitel. Vi bi mi ne verjeli, da si je bil gospod Mauserre po okoliščinah malo podoben. Bila sta v njem dva človeka, kojih eden si je znal zapovedovati, drugi pa čisto nič. V Draždanih je bil imel opravke z bodečo stvarjo, in videl sem ga, kako ji je protistavljal neobčutljiv in priprost obraz; — kar pa je imel paziti le na samega sebe, nij se znal več bliniti, nevolja se mu je pokazala na obrazu, da jo je vsak lahko bral kano iz odprte knjige.

Bil je teman celo jutro, kakor duri kega zapora. Po odhodu od mize dobi povračilo. Bila je na vrtu gostilničnem tarča. Gospod Mauserre izterja gospoda d' Arci, ter zadene potem trikrat zapored središče. Gledalci počno ploskati, biser vseh guvernant pa vsklikne: — Povejte nam dakle, gospod, enkrat za vselej, katerega talenta nimate vi! — Gospod d' Arci ustrelj prvič

v prvi krog, pa prekolne pistolo; vstrelj vdrugič, pa ravno tako nesrečno. Zaveže se, da se ne gane z vrta, dokler ne bo imel središča, pa zagleda, da se je njegov tast izgubil, ne da bi ga čakal. Vse gre k vozovom. — Ravno o pravem času ste še došli, deje mu gospa Mauserre-ova; — potem resnejša: — gospod Mauserre se pritožuje, da imate slabo navado, nagajati gospici Holdenisovej; ko bi to dolgo trajalo, moglo bi bivati na kvar duhu njene gojenke. . . Mi smo jako srečni, da je guvernant dobila tako absolutno gospodarstvo nad našo nepodučljivo neporednico! — On se začne zaničljivo smehljati, jaz ga dregnem v roko, da je opustil odgovor.

Po odhodu iz Abreta smo šli dobro uro po precejšnjem klanci; ko pridemo do vrha, pustimo veliko cesto ter gremo po stranskej poti, ki pripelje v kakih pet in dvajsetih minutah v vas Paladru, ki je malo korakov od jezera, na podnožji cerkvice, ki je zidana

Prusa, vsi mislijo na to, kako se maščevati za nesreče, ki so jim Nemci zadali 1870 in 71. Ali to je pa tudi res, da najljutejši so Burbonci. Če bo mogoče, da se oni učvrstijo, posebno če se svojih bedastih nameravanj na Rim otresejo in odrekó, — Prusija tudi ne bode imela proste roke odebeliti s Cislejtanijo.

Ker je prva točka in najvišji nalog naše politike, da ohranimo svoj narod Slovanstvu, da ga rešimo pred pruskim žrelom, pred narodno smrtjo, — naravno, da se nam pri tem stanju stvari nij treba ešofirati ali bati. Če začasno do svobode ne pridemo, če začasno politično svobodo izgubimo, pribojevati jo moremo kasneje; a narodnost enkrat izgubljena, izgubljena je na veke.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. avgusta.

O **ustavovercih** piše nek dopisnik „A. Allg. Ztg.“ očitaje jim, da so ali prestrahopetni in boječi ali pa prav slabo zanje stoji, ker zmirom s skrbjo nadlegovajo vlado, naj ona dela in skrbi za ustavoverni izid volitev!

Poljska „Gazeta Narodowa“ pripoveduje, da vlada namerava tudi **razpustiti vse deželne zbornice** cislejtanske. Vlada bi namreč tudi v nekaterih deželnih zborih druge ljudi dobila. — Torej bi imeli precej po volitvah v državni zbor, zopet nove volitve v deželni zbor.

Graški mestni odbor je v sporazumljenji s štajerskim deželnim odborom prosil pri vladi, naj se vojaki to jesen ne koncentrirajo pri Ptuj, Pruku in drugod koder je bilo namenjeno, zavoljo širše se kolere. Ta bolezen v cesarski vojski, po Dunaji in na Ogorskem strašno ljudi mori, bolj nego si vladni organi upajo povedati.

Cerkveno-narodni sabor **ogerskih Srbov** bode sklican konec septembra. Kaže se, da je ogerska vlada tudi Srbom nasproti nastopila zakoniti pot ter pustila dozdanje posilovanje.

Vnanje države.

Ruski general Fadčev je pri naših ustavakih uže davno izgubil zaupanje. Zdaj jih zopet jezi članek v „Ruskem Miru“, v katerem general o Avstriji tako-le piše: Odkar je obiskal car Aleksander Dunaj, ponujajo se Avstriji dve eventualiteti: ali se okrepi v notranjem, in raste potem tudi njen pomen na vnanje, ali pa ide Avstrija na sedanjem napačnem političnem potu dalje,

in potem si pripravlja zapreke v notranjem, ki jej slabe moč, a tudi do osupnenosti tirajo oba severna kabineta. Od krize do krize pride Avstrija končno lahko v sekundarni položaj Turške... V tem trenutku je Avstrija proti Ruskej odkritosrčna; bodočnost Avstrije pa je le potem gotova, da-li se postavi na tla federalističnega konservatizma: le velika kompaktna federalistična Avstrija more biti Ruski in Nemški odkritosrčen in koristen sosedi; da pa se taka Avstrija izobliči, treba da se ministerstvo vzame izmed konservativne opozicije, ne pa iz vrst nemško oblikane manjšine. To so pogoji, ki jih Avstrija mora izpolniti, da-li hoče Rusko in Nemško dobiti za odkritosrčna prijatelja. Avstrija pa „mora“ nastopiti novi pot kmalu, in sicer še pred potovanjem cesarja Franca Jožefa v Petrograd.“

Francoska vlada je dobila poročilo, da so karlisti Bilbao blokirali, zato je stopila v obravnavanje s karlistovskimi poveljniki, da bi se francoski rojaki, ki tam stanujejo, varovali. Mac-Mahon je z okrožnico sporazumel prefekte, da so mu obravnavanja, kar se tiče restavracije monarhije, neznana. V distinguiranih krogih se dvomi, da bi se pridobil grof Chambord za kak program narodne skupščine.

Švicarski zavezni svet je izvolil deželnika Heera in gothardske železnice nadzornika Kollerja za poslanca v švicarsko-italijansko konferencijo, da se naredi kontrakt o sklepu gothardske železnice pri Chiassu in o utrjenji mednarodnih postaj. Italijo bode pri tej konferenciji zastopal italijanski poslanik v Bernu, senator Melegari, in poveljnika Biglia in Mellá.

Grška vlada se je izrekla proti projektu kontrakta, ki bi se imel skleniti s turško vlado za potlačenje lupežev na obojnih mejah. Helenska okrajna predstopništva so dobila iz Aten povelje, naj podpirajo generala Mehemed-Alija pri preganjanju lupežev.

Dopisi.

Iz Slovenjega gradca 15. avg.

[Izv. dop.] (Volitev v okrajni odbor. Nesreča.) V svojem zadnjem dopisu sem rekel, da bi pri nas narodnjaki v okrajni odbor lahko večino dobili, a to mi je nek dopisnik „Slov. Gospodarja“ skušal ovračati, rekoč, da je le samo „mogoče.“ Sedaj po končani volitvi priznava — v baš tistem listu — sam, da bi bili narodnjaki lahko zmagali? Kdo se tedaj po ustih bije? Baš to velja o vsem drugem, pa škoda da bi čas

tratil. — Pri zadnji volitvi v okrajni odbor dobili smo res 13 narodnjakov v ta zastop, med njimi tudi gg. Šuca in J. Vivoda. Mestjani dobro vedoči, da brez teh dveh gospodov so vsi drugi skoro uničeni, razustili so, da je njih volitev, akopram pred očmi c. k. okrajnega glavarja se vršeča, ilegalna; in njih privrženci v tem zastopu so res pri prvi seji 5. avg. ta dva gospoda — izključili. Volitev bi se tedaj morala še enkrat vršiti; a da bi tega treba ne bilo, to hočejo narodnjaki s tem doseči, da se skoro pri vseh občinskih zastopih za ta dva gospoda podpisujejo, da bi njih volitev brez ponavljenja volitve zopet se potrdila. —

V sredo 6. avg. popoldne pogorela je v naši okolici župnijska in romarska cerkev sv. Petra na Kronske gori, ena naj lepših cerkva v naši škofiji, in sicer prě zarad neprevidnosti delavcev, kateri so streho na stolpih popravljali. Ogenj nij prodril v cerkev, ampak pogorela sta samo stolpa (zvoni so se razstopili) in streha cerkve. Ako hočejo cerkev baš tako kakor je popred bila popraviti, znaša ta škoda in kar se je v cerkvi vsled pretirane marljivosti g. A. G. 1., pokvarilo, okolo 15.000 do 20.000 gl. Zvonovi so bili baje samo na 2000 (!) gl. za-varovani. — Tudi nemarnost.

Iz okolice Ljutomerske 17. avgusta. [Izv. dopis.] Sploh je znano, da je časnik „Sl. Gosp.“ bil tukaj med prostim občinstvom najbolj razširjeni list. Ali njegova sedanja politika, njegova vedna polemika in napadi na najbolj zaslužne in delavnejše naše slovenske može, katere smo videli skoraj na vseh taborjih navdušeno za blagor slovenskega naroda govoriti, katere vidimo na čelu pri vseh narodnih podvzetjih, z namenom le za blagor ljudstva delovati, — katere dalje vidimo, da so tudi v slovstvenem in vseh drugih ozirih za narod delavni — da se ti može od „Slov. Gosp.“ grdiyo, psujejo itd., da se njim nasproti stavijo nemški grofi in druga tuja kri, vse to je spravilo omenjeni časnik in njegovo politiko pri tukajšnjem prebivalstvu ob vso simpatijo in tedaj nij čuda, da ga bo „Sl. Tednik“ sčasoma popolnem podkopal.

Naše občinstvo dobro ve, in brez pridig „Sl. Gosp.“ rečemo, da ne maramo za vse podirajoč nemški liberalizem; nasprotno se pa tudi zahvaljujemo za „konservativni“ kruh nemških „pravnarjev“, ker dobro vemo, da od Nemca in njegove zveze Slovan nema nikdar nič pričakovati. Le čudimo se temu, da naši nekateri prvaki tega ne poznajo niti iz skušnje niti iz zgodovine! Naš slovenski narod ima svoje lastno stališče, on naj se postavi na svoje noge in zaupa v druge Slovane; on naj se oklene svojega narodnega programa — in po dosegu svojih naravnih pravic, bo gotovo vedel on hvaležen biti vsem svojim soborilnim stanovom, vedel njih potrebe in zasluge ceniti, njih spoštovati ter z njimi sploh v ljubezni živeti. Ako pa sedaj na ljubo nekateri stanovni delujejo proti narodu, proti napredku in svobodi slov. narodnosti, potem si tudi svojo sodbu pri narodu sami sebi podpisujejo.

Iz Notranjskega 16. avg. [Izv. dop.] V zadnjem broji „Novic“ se je dopisnik iz Notranjskega, maziljen gospod, kateri je tudi nedavno ponesrečeni dopis o „Grosskophta“ v „Vaterlandu“ skoval, lotil dopisnika „Slov. Naroda“ ter mu očital lažnjivo

na holmček. Gospa, ker sem videl palodriško jezero, govorim vam lahko o njem; videl sem ga tako blizu, storil sem ž njim tako znanje, kakor bi ne bil želel. Ako ljubite statistiko, povedal bi vam, da leži kakih petnajst sto čevljev nad morskim površjem, da je skoraj dve milj dolgo, eno pa široko, da je zelo globoko, da mu je voda mineralna in proti več boleznim zelo aktivna, pa da ima saponast (mžilast) okus, kar pa rib ne ovira, da bi ne živele v njem. A rečem vam rajši, da se ne sme iti v Bugey, ako se ne misli ogledati to krasno jezero, kojega okolje je ljubeznjivo, in kjer se nahajajo ponosni jeseni; kojega bregove okvirjejo na enej strani najlepše obdelane, na drugej gozdnate in divje gore. Dnevne ure in samovolje vetra barvata ga zdaj z biserno bojo, zdaj z azurno-modro ali svinčeno sivo. Naravi je dopalo zbrati tukaj vse različnosti, zalive, predgorja, šope dreves, tresoče nad vodami svoj kinč; tja je postavila sivo skalo, naj jo umivajo igrajoči se

valovi, malo naprej zopet plešejo v krogu hitri vrtinci. Ako pridete kedaj tja, postavite se na bregu na skalo, pa se ozrite na levo. Onstran jezera in njegovega bičja videli boste na prvej planjavi zastor srebrnolistih vrb — dalje od vrb visočina, osenčena od lepih orehrov, izmed kojih se vzdiga zvonik in stolpovi gradu, in, ako je zrak čist, prikaže se vam Mont-Blanc v vsem svojem veličestvu bliščečega se snega, odkrivajoč vam nakrat svoja dva stolpa, kojih prvi se spušča doli proti Francoskej, drugi pa je enak orjaškemu zidu, kojega vrhunec bi valjda komaj postojna dosegla.

Kažipot, gospa, podaje vam le obris lepote paladriškega jezera; a ne pové vam, da je to kraj, kjer se morejo doživeti neprijetnosti. Onā, ki sem jo doživel jaz, mi je jasno dokazala, da ima pridigarjevo opravilo gotove nevarnosti, in da imajo Nemci večkrat zelo čudne misli.

(Dalje prih.)

dopisavo in pravi, da njega dobro „pozna.“ — Le na svitlo z Vašim imenom in z imenom Vam dobro znanega dopisatelja; on nema prav nič strahu o lažnjivi dopisavi, kakor Vi menite, govor in odgovor dati z oči v oči. Upati je, da temu zadostujete, da se eden drugega v lice pogledate, ker drugače ste Vi ubogi babež.

Iz Novega mesta 17. avgusta [Izv. dop.] Letošnje leto je res nesrečeno za uboge Dolenjce. Dan na dan se čujejo žalostna poročila od vseh strani o nesrečah po toči, ognji itd. Pretekli torek 12. avgusta je pogorela Biška vas, kaki dve uri od Novega mesta. Nij bilo dosti nesreče, da je ubogim vaščanom uže pretekli mesec nevihta in toča potolkla in uničila vse pridelke na polji, sedaj jim je strašen požar vzel še to malo, kar so pred točo rešili. Res usmiljenja vredni so ti reveži; sedaj nemajo nič, niti hrane niti prebivališča. Pogorelo je 29 hiš, več podov, kozolcev, pa tudi mnogo goveje živine, svinj, itd. kar ljudje niso mogli rešiti. Ostala je samo še ena hiša, pa trije ali štirji podi. Goreti je začelo ob enej popoldne; pravijo da je zažgal nek mlatič, ki je na senu leže pušil tobak. Zavarovana sta bila samo dva gospodarja, a tudi tema je trikrat več škode, kakor pa sta bila zavarovana. Natančnejša poročila o tem vam denes ne morem podati.

Naši nemškutarji so se uže jeli pripravljati za volilne agitacije. Kako pa se vedejo pri tem naj razjasni naslednje. Nekaj dni po onej strašnej nevihti in toči, ki je uničila najlepši up Dolenjcev, jeli so Novomeščani nabirati med soboj, in nek c. kr. uradnik se je o tej priliki baje izrazil proti svojim tovarišem: „Le veliko dajte, da več nabere; to nam more koristiti o bodočih volitvah“.

Nesrečo ubogega ljudstva tedaj hočete porabiti pri svojih agitacijah, ter pod krinko blagotvornosti in navidezne ljubezni do ljudstva skrivate svoje hudobne naklepe! Toda varate se! Naše ljudstvo se zaveda, spoznalo vas je; s svojim brezobzirnim ravnanjem izbili ste vse zaupanje pri njem. Vendar pozor, prijatelji naši! v sedanjem uboštvi bi se morebiti dal kak volilec preslepiti, ter za nekaj krajcarjev prodati svoj glas nasprotnemu kandidatu. Pazite torej skrbno na vsako ravnanje naših sovragov, ter javite svoja opazovanja v naših listih; podučujte ljudstvo, priporočajte jim narodnega kandidata in delajte na vso moč nemškutarskim zvižčam nasproti, da uže v početku uničite vsako njihovo prizadevanje. Slavno uredništvo pa prosimo, naj v „Tedniku“ objavi to, da tudi prosti ljud spoza te volkove v ovčjih kožah. — Vi pa naši „pravničarji“! rotimo vas, ne delajte svaje in demoralizacije med narodnimi volilci sedaj, ko ste nam sloga in edinstvo tako potrebni. Ne postavljajte še vi svojega kandidata (kakor nam ga v „Novicah“ obetate) ko je uže g. Pfeifer kot narodni kandidat soglasno sprejet in proglašen, ter njegove kandidate nij več mogoče odpovedati. Ako pa ga kljub temu postavite nij to drugače moči, da se cepe glasovi — in vi boste krivi, če zmaga nemškutar. Odgovorni ste edino vi! Ne divjajte torej slepo-strastno sami zoper sebe, ne jemljite ljudstvu še tisto malo zaupanja, ki ga ima do Vas!

Iz Krasa 10. avg. [Izv. dop.] (Konec v pogozdovanji Krasa.) Neka dne grem v Lipo po več tisoč lepih borovcev, katere dam iz tamošnje drevesnice skopati in jih peljem v Podgrad, Hrušico in Obrod. V Podgradu smo sadili mlade borovce in druga gozdna drevesca okolo starega grada. Ali žalibože, da se jih je le malo polovilo in da so se nam v suši posušila. V Hrušici so se drevesca z nejevoljo sadila. Ko sem drevesca prišel tja saditi, grem k županu, da naj bi mi dal ljudi za sajenje. A on se malo zato zmeni. Za bado sem govoril, da se bodo drevesca posušila. Ko vidim, da nič ne opravi, grem v Podgrad po pomoč k sl. ek. zandarmariji; in ko gospodje žandarmi pridejo, bil je župan boljše volje, ljudje pa so bili zelo nevoljni, ko jim nij župan že prvi dan oznanil, da morajo drevesca iti saditi, kajti iz dela so mogli domov hoditi, da so potem drevesca sadili. Župan je bil trikrat prej naprošen, naj ljudi na naznanjeni dan k delu povabi, pa vendar so ljudje rekli, da niso bili opominjavani. To se ne sme više tako zane-marjati, ker pogozdovatelj Krasa ima in mora imeti vsak dan odločen za posajenje v posameznih vaseh in torej ne more iti saditi, kadar in kakor hoče kdo. Č. g. učitelj Fr. Vajšelj si je tudi prizadeval ljudi k delu pripraviti in jih opominjal prav saditi. Lepa mu hvala! — V Obrovem so ljudje na besedo g. Valenčiča radi šli saditi. To je lepo. V Javorjah so imeli v drevesnici mnogo tisoč borov, in ko sem zahteval, da naj župan ljudem pove odločeni dan za saditi drevesca, je on rad ljudem naznanil dan in vsi vaščani so prišli veselo na delo, da je bilo kaj lepo. Javorci so tudi pridni sadjerejci. Bog daj dosti tako pridnih vasi! Prežalostno je pa, da se po vaseh dobi takih ljudi, ki gonijo tam, kjer so drevesa posajena, ovce in govejo živino past, ter ne premislijo, da novo posajeno drevesce ne po-žene več, ako ga živinče obje in mu koreninice potrga. Torej nij kriv pogozdovatelj Krasa, ako se mladje ne prime, ampak krivi so nemarni pastirji in župani, ki malo pazijo na pastirje, kajti poznam župana, kateri take reči spregleduje, in celo sam živino v zabranjenem prostoru pase. Kot sem zvedel, bodo nekateri klicani v Podgrad k odgovoru v tem slučaju, in dobro bi bilo, da sl. c. kr. sodnija ostro prestopnike prejme, kajti drugače ne bode nikdar nič; in stroški bodo preveliki, pa zabadovo.

Ko sem tako ta težavni nalog po vaseh opravljal, si g. Srečko P. v I. bivši učitelj, v sveto dolžnost vzame, me v „Slov. Narodu“ 1. 1871 napasti, ter pravi med drugim: „Ako popotnik iz Reke v St. Peter gre, ali če se proti Trstu poda, vidi že vse zeleno, to ti bosta Kosič in g. Šarnagel koj vse pogozdila“. Jaz pa g. dopisniku to rečem: „Vi, bivši g. kolega! Ako ste Vi tako mogočni in učeni, da zamorete v dveh mesecih Kras pogozditi in ga s zelenim plaščem pogriniti, Vam svetujem, da greste takoj v službo k slav. c. kr. namestništvu v Trst, kjer boste bogato nagrado dobili, in tudi, ker imate ravno časa, takoj v službo lahko vstopite. Jaz pa še nijsem imel te moči, da bi tako naglo Kras pogozditi mogel, kajti sem bil komaj 2 meseca v službi tabot, in kar sem bil še potlej, nijsem mogel povsod biti in vse storiti. Imel sem za plačilo

samo 300 gld. in 60 novčičev na dan, ako sem 1 miljo od doma bil. Gotovo je očitno, da pri sedanjih draginjah nijsem mogel s 60 novč. izhajati; lahko sem jih na obutvi raztrgal. Ko sem spoznal, da z najboljšo voljo ne morem više zaradi pičle plače v službi ostati in da sem s svojo družinico 200 forintov zraven plače še lastnega novca v Podgradu potrošil, sem na slavno namestništvo molbenico naredil, da naj bi se mi dovolilo nazaj v učiteljsko službovanje stopiti. To se je zgodilo, in slavno c. kr. namestništvo mi je s pohvalo nagrado za moj trud v pogozdenji Krasa podelilo.

Bog daj srečo v pogozdenji Krasa! Lepo se zdaj za to skrbi, kmetje morejo v namenjenih prostorih luknje za drevesca napraviti, a sadijo se pa na državne stroške; in to je pametno, ker ako kmet po sili raboti, gotovo ne bo delo dobro storil. Le žal mi je, da nekatere občine še zdaj nič nečejo saditi, ko so druge na tisoče drevesc posadile. Bog hotel, da bi si visoka vlada v nalog vzela take trdovratne občine kaznovati, katere dobroto zametujejo in mlajšim rodovom srečo krajejo.

V Brezovici 25. julija 1873.

Martin Košič.

Domače stvari.

— (Beseda za nesrečne Dolenjce) v salonu in na vrtu ljubljanske čitalnice v saboto 16. avg. zvečer je bila jako obilno obiskana. Na kasi je za omenjen dober namen z doplačami vred nabral se lepi znesek tri sto štiri in šestdeset goldinarjev. Vse točke programa so se dobro izpeljevale.

— (V Braslovčah,) onem domu mož, ki „dr. Vošnjaku ne zaupajo“, Elizej Koren v narodnem obziru — kakor se nam od tam piše — nij daleč prišel s svojo agitacijo. Kajti tako barbarskih napisov na hišah nij v celi savinjski dolini ko v Braslovčah. Čitaš namreč na Kosarjevi rojstni hiši pod usnjarskim znamenjem „Anton Voschegg“, nekoliko pozneje „Gasthaus des Franz Stefantschitsch“, in kot non plus ultra v gramatiki visi na drugi hiši tabla o barbarsko malarijo, ki bi naj predočevala goro in cerkev sv. Križa pri Belih vodah nad Šoštanjem, pod malarijo pa besede: „Gasthaus cum heiligen Kreite“.

— (Goriški „Glas“) še zdaj po Hermanovi nesramnosti sumniči „Slov. Tednik“ in narodnjake. Za takega jezuitovskega lopova in trdovratnega obrekovalca, kakor to v „Glasu“ piše, vemo samo še eno primerno polemiko, katera dokazuje v praksi „ad oculos“ ali še bolje — ad aures.

— (Požar.) V Savonji pri Gorici je pogorela hiša Tomšičeva; urnej pomoči se je zahvaliti, da se ogenj nij dalje širil. Zapalil je nek 15leten deček, ki ga je Tomšič dva dni prej zasačil pri krađenju in ga otepel. Zdaj se ne ve, kam je ubežal mladi hudo-delnik, a županijstvo je že storilo potrebne korake, da se dobi. — Opomniti moram še, da je pri nas gasilno orodje v kaj slabem stanu.

— (Iz Padeža) v Primorji se nam piše: Dne 14. avgusta je v Kozjanih okraja Novgrad zvečer se vnel ogenj v sredi vasi. Nevarnost je bila velika, ker je bilo suho in je v taki gneči poslopje. V ognji se je domači sin Matija Zadnik zadušil in umrl.

Škode je kakih 1000 gld. Zavarovan nij ni-jeden v celi občini, če ravno je bil g. Vato-vec zastopnik „Slavije“ in je priporočeval zavarovanje.

— (Iz Celja) se nam piše 15. t. m.: Denes opoldne bila je proglašena razsodba proti zapeljivcem deklic v otroških letih, ka-tere smo o svojem času že omenili. Vsi ob-toženci so obsojeni in sicer: knjigotržec Jurij Tarmon na 6 let teške ječe, dr. Aleksander Wernberger na 1 leto, France Wernberger, prejšnjega brat na 6 mesecev, in Pavel Pinter, poulični postopač in svodnik, na 9 mesecev. Tarmon je obsojen zaradi posiljevanja in skrunjenja (§. 127 in 128 k. z.), ostali trije samo zaradi skrunjenja (§. 128). Proti raz-sodbi je državni pravdnik in zagovornik priziv oglasil.

— (Boj med kmeti in vojaki). Pi-še se nam: V Zavrčah na meji štajersko-hrvatske se je vnel v petek popoldne hud boj med kmeti in vojaki, kateri imajo mejno stražo proti živinski kugi. Povod krvavemu pretepu je bil ples, katerega so zarad cerkvenega blagoslovljenja napravili. Očitati bi se res moralo vojaškemu opravištvu, da so vojaki skoraj brez nadzorstva na stra-žah, in se več po pivnicah klatijo, nego svo-jo nalogo spolnujejo. Tako je bilo že več manjših pretefov, denes pa jih je bilo jako mnogo na obeh straneh hudo ranjenih, ne-kateri celo jako nevarno.

Razne vesti.

* (B r e z s r č n a m a t i.) Pred štirimi dnevi po noči je našel mašinsk voditelj v neki stražniški koči na južnej železnici dva no-vorojena otroka, ki sta bila le slabo zavita, in zato že vsa otrpnela. Vzame jih domov, jima preskrbi potrebno postrežbo in naznani potem to stvar gosposki, ki najde kmalu brezsrčno mater v osobi neke dekcle.

* (Šestleten morilec). Šest let star deček je bil ljubljene neke družine v Viks-burgu; ko pa dobe stariši še enega brata, začne se ljubezen deliti med tem in med onim, kar je šestletnega dečka strašno je-zilo. Večkrat je kazal, da mu novorojeni brat nij po godi. Pred nekaterimi dnevi, ko je bil z dojenčcem sam doma, vzame opeko, ter ga začne po glavi tepsti, da mu jo vso stere. Potem vzame mrtvega brata ter ga nese v bližnji gozd; ko se vrne nazaj, gre k vaškim otrokom, se igra z njimi ter jim pove kaj je storil. — Kaže se, da je deček svojim dejanjem zelo zadovoljen. Starši ne vedo, kaj jim je storiti s šestletnim mor-licem.

Poslano.*)

Odgovor gospodu Muhovcu kaplanu v Kamniku na „Poslano“ v zadnji številki „Novic“.

Vi ste mi deloma zadostili, ker ste račun predložili i dovolite, da jaz o Vašem „Posla-nem“ nekaj opazek storim. — Nij res, da ne hočem vedeti, da je tudi za pogrebe po-stava po deželni vladi potrjena; ko bi tega ne vedel in jo tudi ne čital, ne bil bi se pre-drznil Vas o računu pozivljati; prepričan od Vašega pravoljubja mislim bi, račun je istinit in molčal bi; ker so mi pa one postave znane, in se med plačilom dveh skoraj enakih po-grebov tako velik razloček nalaja, je lahko misliti, da je kaka pomota; imel sem pravico račun zahtevati. Nobeden ne sme pa terjati, da moram vedeti, da tudi cerkveno pred-stojništvo samo sme veljavne postave izda-vati i da kot Ne-Kamničan postave Vašega

*) Za obliko in zadržaj nij uredništvo odgovorno.

cerkvenega predstojništva poznam, ravno tako nij bilo mi treba vedeti, da imate mnogo-vrstne zveličavne a tudi drage zvonove. Ne-resnično je, da sem zahteval različno zvonenje, ker o eksistenci mnogih zvonov bil sem še le po pogrebu podučen, bil bi jaz to poprej vedel, jasno in razločno bi povedal, da tako dragega zvonjenja nečem nikdar imeti, ker vedel bi denar bolje obrniti. Jaz sem le prosil, da mojo ranjco mater en duhoven od doma na pokopališče sprejme, a o zvonjenju nijsem besedice črnil. — Jaz protestujem proti očitaniu grdega obrekovanja, ker na-vedel sem v svojem „Poslanem“ sama fakta in ostanem še dandenes pri svoji objavi. —

Da Vam ne bo treba hvaležen biti, pri-pravljen sem vselej razloček med Vašim prv-im i drugim računom poravnati, ker ne bilo bi mi ljubo, da Vi iz Vašega žepa kaj za me plačate. Gospodine ne mislite, da oni, kateri se v prvem razredu po železnici pelje, za-čast plačuje, nego on plača za prijetnejšo vožnjo. — Dobro bili bi tudi storili, ako ne bi pretresovali ali mi je žal ali ne, da so bili mati častno na pokopališče sprejeti, ker to je reč, katera se samo mene tiče.

Št. Peter na Krasu 14. avgusta.

Avg. Zabred.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry v Londonu.

Odkar je Nj. sv. papež po rabi izvrstne Reva-lesscière du Barry srešno zopet ozdravel in je mnogo zdravnikov in bolnišnic njeni učinek pripoznalo, ne bo nikdo več nad močjo te drage zdravilne hrane dvomil in navedemo sledeče bolezni, katere brez po-rabe zdravila in brez stroškov odstrani: boleznj v želodeci, v živeci, na prsah, pljučah, jetrah, na žlezah, na slizni koži, v dušnjaku, v mehurji in na ledvici, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, za-por, dristo, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, sečno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenju, ki so se vsem zdravilam zoperstavljale:

Spričevalo št. 73.877.

589, Wienthergasse, Ofen.

28. februarja 1872.

Samo 2 dni sem užival Revalesscière. To izvrst-no zdravilo je pri meni, v mojem obupnem polo-žaji čudeže storilo, zaradi česar to zdravilno sredstvo smelo drugo razodetje za trpeče človečanstvo imenu-jem. Izvrstna Revalesscière me je od nevarnega ka-tara na pljučah in v dušnjaku, od vrtoglavice in tiš-čanja v prsih odrešila, katere so vsem lekom klju-bovale. To čudežno zdravilo zasluži torej največjo hvalo in se more trpečemu človečanstvu najboljšo priporočiti.

Florijan Köller,

c. k. vojaški upravnik v pokoji.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravlja.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-naji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradii bratje Oberanzmeyer, v Ins-bruku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birn-

bacher, v Lonči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih le-karjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja du-najska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

18. avgusta.

Evropa: Burger Jožef in Jozefa, Petek iz Trsta.

Pri Elefantu: Ott iz Linca. — Fišel, Geb-hardt s sestro iz Dunaja. — Zamparo z družino, Mandić, Zay s hčerjo, Tevini s tovaršijo, Zap, Do-brilović s tovaršijo, gospa Crass z družino iz Trsta. Kopriva, Mak iz Zagorja. — Kni iz Čubara. — Vil-har iz Prezja. — Krips — Flinckirchen. — Ličan iz Bistrice. — Rodeman z družino iz Gradea. — Kra-šovic iz Zagreba. — Hribar od Križa.

Pri Mallét: Tarfolio, Gerstler, Koblek, Perc iz Dunaja. — Vuga, Vitali, Kahn iz Trsta.

Pri Zamoreci: Vacek iz Moravskega. — Sa-mikal iz Kranja. — Patnik iz Ptuja. — pl. Knoring iz Napulja. — Skarpa iz Trsta.

Dunajska borza 18. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	69 gld. 50	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	73	"
1860 drž. posojilo . . .	102	" 25
Akcije narodne banke . . .	974	"
Kreditne akcije . . .	237	" 50
London . . .	111	" 10
Napol. . .	8	" 86
C. k. cekini . . .	—	"
Srebro . . .	104	" 85

Javna zahvala.

Letošnjo zimo se me je splošna vodenica polastila. Od dne do dne sem bila slabejša, v kratkem nijsem bila za nobeno delo, in bolezen je tako huda postala, da nijsem mogla ne sedeti, ne ležati; slonela sem na-vadno, in to še prav teško. Spoznala sem, da moram v kratkem umreti in prosila sem za sv. zakramente. Gospod Franc Ipavec, tukajšnji c. k. ranocelnik, ki me je skoz pet mesecev obiskoval, je bil edini, ki je bil pre-pričan, da še ne bom umrla. In res, zdaj sem spet zdrava in opravljam vsa dela kakor pred boleznijo. Spoznam, da za Bogom se imam le g. Francu Ipavec-u, njegovi marlj-i-vosti, neutrudljivosti, modri previdnosti, lju-beznjivemu obnašanju za zdravje zahvaliti. Ker pa nijsem zmožna, g. Francu Ipavec-u velik trud, veliko skrbljivost, kakor zasluži, popla-čati in ker on tudi od mene nobene plače ne zahteva, mi nij drugzega storiti, kakor da se mu tu javno zahvaljujem.

Novomesto, 18. avgusta 1873.

(216—1)

Mica Junec.

Pred svojim odhodom v Gorico vskliknem vsem prijateljem srčni „Na zdravje!“

Alojzij Pader,

gozdarski dijak.

(217)

Naznanilo.

Dovoljujem si p. n. občinstvu naznaniti, da sem poleg svoje zdanje štacune tudi štacuno na voglu grof Brandisovega grada prevzel, v kateri bom poleg vsakovrstnega specerijskega blaga tudi vse sorte barve, suhe in oljuate, lake, firneže, vse sorte peštanske paromlinske moke, navadni in paprini (paprika-) špeh, maslo in zaseko, salame, sir, vse sorte vinska in slivna žganja, sladke in grenke baže tekočine, rozolijo, spirit, graški suhor v vseh sortah i. t. d. imel, in po moji že navadno nizki ceni prodajal.

Maribor, 15. avgusta 1873.

(218—1)

M. Berdajs.